FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMĦALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM it-Tlieta, 31 ta' Ottubru, 2017

Kawża Nru 34
Rik. Nru. 60/07JRM

Paul **BUSUTTIL** u Francis Busuttil, John Busuttil, Emanuel Busuttil, Giovanni Busuttil, Raymond Busuttil, Joan Camilleri, Paul Żammit, Salvinu Żammit, Evaristo Żammit u Dr. Isabelle Busuttil bħala prokuratriċi tal-assenti Paul Richard Busuttil residenti l-Ingilterra; u b'degriet tas-27 ta' Mejju, 2010, l-atti tal-kawża għaddew f'isem Carmelo Busuttil, Paul Busuttil, Joseph Busuttil u Emanuel *sive* Noel Busuttil kif ukoll f'isem Catherine Busuttil *nee'* Cachia, wara l-mewt tal-attur Francis Busuttil fil-mori tal-kawża; u b'degriet tat-3 ta' Frar, 2011, l-atti tal-kawża għaddew fil-persuna ta' Philip *sive* Pinu Azzopardi wara l-mewt tal-attur Salvinu Żammit fil-mori tal-kawża; u b'degriet tas-26 ta' Lulju, 2012, l-atti tal-kawża għaddew fil-persuna ta' Paul Busuttil wara l-mewt tal-attur John Busuttil fil-mori tal-kawża

vs

Jesmond **MICALLEF** u Roderick Ellul

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors Maħluf imressaq fis-17 ta' Jannar, 2007, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, l-atturi talbu li din il-Qorti (a) issib li huma jgawdu l-jedd ta' mogħdija minn fuq parti mill-art f'Ħal Safi li tagħmel parti minn qasam tal-kejl ta' sitt itmien, tliet sigħan u sitt kejliet (6T3S6K[1]) magħruf bħala "*Ta' Wara San Pawl*", jew "*Ta' Ħal Safi*, jew "*Tal-Ġnien*" u drabi oħra bħala "*Taż-Żebbuġa*", jew "*Tad-Dwieli*" jew "*Ta' Gollcher*", liema mogħdija tiżbokka fi Triq Salvu Cauchi u għandha wisgħa ta' madwar seba' piedi u tmien pulzieri (7'8") li jġibu madwar żewġ metri u erbgħa u tletin ċentimetri (2.34m) u li minnha jridu jgħaddu biex jidħlu fil-porzjonijiet ta' art mill-imsemmi qasam li jappartienu lilhom, u dan kif muri bil-lewn aħmar fuq il-pjanta mehmuża bħala Dokument "B"[2]; (b) tordna lill-imħarrkin sabiex, fiż-żmien qasir u perentorju li jogħġobha tikkonċedilhom, jerġgħu jqiegħdu kollox kif kien qabel ma bdew iqattgħu l-blat u jħammlu l-parti mnejn tgħaddi l-imsemmija mogħdija, kif muri bil-lewn aħmar fuq l-imsemmija pjanta markata bħala Dokument "B"; u (ċ) tawtorizżżahom biex, f'każ li l-imħarrkin jonqsu li jwettqu dak lilhom ordnat fiż-żmien lilhom mogħti, jagħmlu kulma jkun meħtieġ biex jerġgħu jirreintegraw u jirripristinaw l-imsemmija mogħdija u li dan jagħmluh bi spejjeż għall-imħarrkin u, jekk meħtieġ, taħt is-sorveljanza ta' perit imqabbad mill-Qorti. Talbu wkoll l-ispejjeż, magħduda dawk tal-Mandat ta' Inibizzjoni numru 1689/06, u żammew sħiħ kull jedd tagħhom għal kull azzjoni oħra spettanti lilhom kontra l-imħarrkin;

Rat id-degriet tagħha tal-25 ta' Jannar, 2007[3], li bih ordnat in-notifika lill-imħarrkin u tat direttivi lill-atturi għat-tressiq tal-provi min-naħa tagħhom;

Rat it-Tweġiba Maħlufa mressqa fl-10 ta' Ġunju, 2008, li biha l-imħarrkin laqgħu għall-azzjoni attriċi billi, b'mod preliminari, talbu lill-atturi jgħidu x'inhi n-natura tal-azzjoni tagħhom, li juru li kull wieħed u waħda minnhom għandhom interess fil-kawża, li trid issir il-prova ta' kull mandat li jingħad li ngħata, u li juru li huma u ħadd aktar huma l-werrieta jew l-aventi kawża ta' Francesco Żammit u Emanuele Busuttil. Fil-mertu, laqgħu billi qalu li l-atturi jridu juru li huma s-sidien tal-għalqa li tgawdi l-allegat jedd ta' mogħdija. Jiċħdu li l-atturi għandhom xi jedd ta' mogħdija minn fuq ħwejjiġhom jew xi mogħdija kif iridu l-atturi, u li, f'kull każ, jekk hemm xi dubju dan għandu jmur kontra l-atturi. Iżidu jgħidu li wkoll kieku kellhom jaċċettaw li l-atturi kellhom xi jedd ta' mogħdija minn fuq ħwejjiġhom, dan intilef bil-preskrizzjoni tat-tletin sena skond l-artikolu 481 tal-Kodiċi Ċivili. Minbarra dan, jgħidu li l-atturi għandhom dħul dirett għall-art tagħhom minn toroq pubbliċi li jmissu magħha u għalhekk ma hemm l-ebda ħtieġa ta' mogħdija minn fuq ġid tal-eċċipjenti. Jisħqu li huma kienu kisbu l-art biex jibnu djarhom fuqha u li bnew tali djar

[1] Li jġibu 7419.2 m^2
[2] F'paġ. 19 tal-proċess
[3] Paġġ. 31 – 2 tal-proċess

meta ma kienx hemm fis-seħħ l-ebda Mandat li jżommhom milli jagħmlu dan: dawn id-djar jiġu f'parti mill-art minn fejn l-atturi jgħidu li jgawdu l-jedd ta' mogħdija u għalhekk li kieku t-talbiet attriċi kellhom jintlaqgħu l-eċċipjenti se jġarrbu ħsara kbira għaliex ikollhom iħottu d-djar li bnew;

Rat id-degriet tagħha tas-16 ta' Ġunju, 2009[4], li bih ħatret lill-Avukat Maria Dolores Gauċi bħala Assistent Ġudizzjarju;

Rat ix-xhieda mismugħa mill-Assistent Ġudizzjarju u wkoll dik bil-mezz tal-affidavit u l-provi dokumentali mressqin mill-partijiet;

Rat id-degriet tagħha tad-19 ta' Diċembru, 2012[5], li bih iddkjarat magħluq l-istadju tal-ġbir tal-provi u temmet il-ħatra tal-Assistent Ġudizzjarju;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-atturi fil-15 ta' Marzu, 2013[6];

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-imħarrkin fil-11 ta' Lulju, 2013[7];

Rat id-degriet tagħha tal-11 ta' Lulju, 2013, li bih il-Qorti tat lill-atturi, fuq talba tagħhom, il-fakulta' li jressqu Nota ta' Replika għas-sottomissjonijiet imressqa mill-imħarrkin;

Rat li ma tressqet l-ebda Replika min-naħa tal-atturi;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-degrieti li bihom il-Qorti ħalliet il-kawża għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din hija l-azzjoni ta' aċċertament dwar jedd ta' servitu' ta' mogħdija b'talba għat-tneħħija ta' xogħlijiet li ttellgħu minn fejn imissha tgħaddi l-imsemmija servitu'. L-atturi jgħidu li huma sidien ta' qasam ta' raba' li, biex wieħed jidħol għalih, irid jgħaddi minn mogħdija (jew sqaq). Billi l-imħarrkin ħammlu biċċa minn art li minnha kien jgħaddi l-imsemmi sqaq biex jibnu djarhom, l-atturi jgħidu li l-jedd tagħhom ta' mogħdija nġab fix-xejn. Iridu li l-Qorti ssib li ġidhom tabilħaqq igawdi servitu' ta' mogħdija minn fuq ġid l-imħarrkin u li l-

[4] Paġ. 68 tal-proċess
[5] Paġ. 355 tal-proċess
[6] Paġġ. 360 sa 375 tal-proċess
[7] Paġġ. 380 – 6 tal-proċess

imħarrkin jerġgħu jagħmlu kollox kif kien qabel biex ikollhom aċċess ħieles għal ħwejjiġhom. Talbu wkoll li l-Qorti tawtorizżżahom jagħmlu x-xogħlijiet meħtieġa bi spejjeż għall-imħarrkin f'każ li dawn jonqsu li joqogħdu għall-ordni tal-Qorti;

Illi għal din l-azzjoni l-imħarrkin laqgħu billi, b'mod preliminari, talbu lill-atturi jgħidu x'inhi n-natura tal-azzjoni tagħhom, li juru li kull wieħed u waħda minnhom għandhom interess fil-kawża, li trid issir il-prova ta' kull mandat li jingħad li ngħata, u li juru li huma u ħadd aktar huma l-werrieta jew l-aventi kawża ta' Francesco Żammit u Emanuele Busuttil. Fil-mertu, laqgħu billi qalu li l-atturi jridu juru li huma s-sidien tal-għalqa li tgawdi l-allegat jedd ta' mogħdija. Jiċħdu li l-atturi għandhom xi jedd ta' mogħdija minn fuq ħwejjiġhom jew xi mogħdija kif iridu l-atturi, u li, f'kull każ, jekk hemm xi dubju dan għandu jmur kontra l-atturi. Iżidu jgħidu li wkoll kieku kellhom jaċċettaw li l-atturi kellhom xi jedd ta' mogħdija minn fuq ħwejjiġhom, dan intilef bil-preskrizzjoni tat-tletin sena skond l-artikolu 481 tal-Kodiċi Ċivili. Minbarra dan, jgħidu li l-atturi għandhom dħul dirett għall-art tagħhom minn toroq pubbliċi li jmissu magħha u għalhekk ma hemm l-ebda ħtieġa ta' mogħdija minn fuq ġid tal-eċċipjenti. Jisħqu li huma kienu kisbu l-art biex jibnu djarhom fuqha u li bnew tali djar meta ma kienx hemm fis-seħħ l-ebda Mandat li jżommhom milli jagħmlu dan: dawn id-djar jiġu f'parti mill-art minn fejn l-atturi jgħidu li jgawdu l-jedd ta' mogħdija u għalhekk li kieku t-talbiet attriċi kellhom jintlaqgħu l-eċċipjenti se jġarrbu ħsara kbira għaliex ikollhom iħottu d-djar li bnew;

Illi għal dak li jirrigwarda l-<u>provi li joħorġu mill-atti tal-kawża</u> jirriżulta li bis-saħħa ta' kuntratt pubbliku tal-4 ta' April, 1928[8], fl-atti tan-Nutar Salvatore Borġ Olivier, Francesco (li wkoll kien magħruf bħala Emanuele) u Ġużeppi, aħwa Żammit, u Emanuel Busuttil, flimkien bejniethom mingħand Fredrick Karl Gollcher għall-prezz ta' disa' mitt Lira Sterlina (£900) l-korp ta' bini u raba' f'Ħal Safi fil-qasam tal-kejl ta' sitt itmien, tliet sigħan u sitt kejliet (6T3S6K) magħruf bħala "*Ta' Wara San Pawl*", jew "*Ta' Ħal Safi*", jew "*Tal-Ġnien*" jew "*Ta' Cardbua'*", u jmiss kollox min-nofsinhar ma' Triq San Pawl, mill-punent f'biċċa ma' Sqaq numru Wieħed fl-imsemmija triq u f'biċċa oħra ma' mogħdija komuni, mit-tramuntana f'biċċa mal-imsemmija mogħdija u f'biċċa oħra ma' ġid ieħor ta' terzi, filwaqt li mil-lvant kien imiss f'biċċa ma' ġid ta' waħda Anna Busuttil u f'biċċa ma' ġid ta' waħda Crocefissa Cachia u Pawlu Vella. Fi żmien il-kuntratt, il-ġid mibjugħ kien magħmul minn żewġ (2) postijiet mibnija (kif aktar dettaljatament imfissra fl-imsemmi kuntratt) bin-numri wieħed ittra "B" (1B) u wieħed ittra "Ċ" (1Ċ) – li jiġi taħt l-ewwel post imsemmi – li t-tnejn jagħtu fuq Triq San Pawl u minn medda raba' warajhom bi

[8] Dok "A", f'paġġ. 6 sa 18 tal-proċess

spejjer u siġar ġo fiha. Id-dħul għall-imsemmi raba' kien minn kanċell tal-ħadid li jagħti għal Triq San Pawl, u minn dħul ieħor sekondarju (li jġib in-numru wieħed (1)) li jagħti wkoll fuq l-imsemmija triq. Il-kuntratt jgħid ukoll li l-mogħdija li minn fuqha wieħed kien jidħol f'parti mir-raba' mibjugħ, kienet murija mberfla bil-lewn aħdar u immarkata bl-ittra "A" fuq il-pjanta mehmuża mal-imsemmi kuntratt (u li kien tfassal minn missier il-bejjiegħ Gollcher madwar 27 sena qabel biex jeħles ir-raba' minn mogħdija oħra li qabel kienet twassal għal oqsma ta' raba' oħra lejn it-tramuntana);

Illi Francesco (*sive* Emanuele) Żammit kiseb in-nofs ($^1/_2$) mhux maqsum tal-imsemmi ġid, filwaqt li ħuh Ġużeppi kiseb terz ($^1/_3$) mhux maqsum u Emanuel Busuttil kiseb is-sehem wieħed minn sitta ($^1/_6$) li fadal;

Illi l-atturi Paul Busuttil, Francis Busuttil, John Busuttil jiġu wlied l-imsemmi Emanuel Busuttil, filwaqt li l-attur Evarist Żammit jiġi r-raġel ta' bintu Agnese, filwaqt li l-attur Paul Żammit jiġi iben l-imsemmija Evarist u Agnese miżżewġin Żammit. L-atturi l-oħrajn huma werrieta jew ulied ta' Ġużeppi Żammit u ta' Francesco (*sive* Emanuele) Żammit;

Illi l-atturi jgħidu li, sa ma nfetħet Triq Salvu Cauchi, kien hemm sqaq pubbliku (jismu Sqaq San Pawl) li jibda minn biswit il-knisja parrokkjali fi Triq San Pawl u jibqa' nieżel lejn ir-raba' fid-direzzjoni ta' Ħal Kirkop[9]. Il-mogħdija li jippretendu taqbad minn Sqaq San Pawl u tidħol lejn ir-raba' tagħhom;

Illi jirriżulta li, maż-żmien, infetħu toroq ġodda madwar il-qasam u saħansitra jaqsmu l-imsemmi sqaq (it-toroq jisimhom Triq in-Nassaba u Triq il-Kuċċard[10]) u Triq Salvu Cauchi taqbad ukoll ma' ġenb mill-imsemmi sqaq. Hemm il-ħsieb ukoll li, skond ma ħareġ mill-Pjan Lokali għan-Nofsinhar ta' Malta[11], toroq ġodda diġa` miftuħa (bħal Triq in-Nassaba[12]) jittawlu aktar biex jorbtu ma' toroq li jinsabu fl-inħawi u jiddefinixxu nħawi residenzjali ġodda u jtejbu ċ-ċirkolazzjoni tat-traffiku fl-inħawi[13]. Minn tqabbil tal-pjanti li jinsabu fl-atti ta' din il-kawża, jidher li t-titwil ta' Triq in-Nassaba tolqot parti mir-raba' tal-atturi mertu ta' din il-kawża;

Illi fl-1998 Francis u Victor aħwa Vella fetħu kawża fil-Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri tar-Raba' kontra l-attur Francis Busuttil biex jieħdu lura xi raba' mqabbel lilu – magħruf bħala "*Tad-Dwieli*" fil-kontrada magħrufa "*Tal-Għadir*" f'Ħal Safi – u li kien imiss mar-raba' li missieru kien kiseb bil-kuntratt ta' April, 1928[14] (liema raba' wieħed kien jista' jidħol għalih minn Triq in-

[9] Xhieda tal-attur Paul Busuttil f'paġġ. 225 – 6 tal-proċess
[10] Ara Dok "GG1" f'paġ. 252 tal-proċess
[11] Dok "GG3", f'paġ. 254 tal-proċess
[12] Ara Dok "GG2", f'paġ. 253 tal-proċess
[13] Xhieda tal-A.I.Ċ. Graziella Galea f'paġ. 256 u 258 tal-proċess
[14] Rik. Nru. 32/98RLCB

Nassaba). B'sentenza mogħtija fit-23 ta' Marzu, 2011[15], il-Bord laqa' t-talba tar-rikorrenti aħwa Vella u ordna l-iżgumbrament tal-attur Busuttil (li sadattant kien miet) mill-imsemmi raba'[16]. Minħabba f'hekk, l-atturi jgħidu li ma kienx għad fadlilhom aktar aċċess għar-raba' l-ieħor tagħhom minn triq pubblika[17];

Illi, min-naħa tagħhom, l-art li kisbu l-imħarrkin għaddiet mingħand in-nannu tagħhom Gaetano Ellul bis-saħħa ta' kuntratt pubbliku ta' *datio in solutum* tat-30 ta' Awwissu, 1991[18], fl-atti tan-Nutar Mario Buġeja, f'liema kuntratt tissemma l-mogħdija mertu tal-kawża;

Illi f'Novembru tal-2006, l-atturi nedew proċeduri għall-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni kontra l-imħarrkin[19], biex iżommuhom milli jkomplu jħammlu l-parti tal-art miksuba minnhom u jwaqqfu x-xogħlijiet ta' bini li kien fi ħsiebhom jagħmlu. Il-Qorti laqgħetilhom it-talba b'degriet tat-28 ta' Diċembru, 2006;

Illi fis-17 ta' Jannar, 2007, l-atturi fetħu din il-kawża;

Illi għal dak li jirrigwarda l-kunsiderazzjonijiet ta' xejra legali li jolqtu din il-kawża jidher li l-kwestjoni ewlenija hija d-determinazzjoni ta' jekk huwiex minnu li l-atturi jgawdu s-servitu' ta' mogħdija minn fuq il-ġid li l-imħarrkin kisbu għalihom. F'waħda mis-sottomissjonijiet tal-bidu li l-atturi jagħmlu fit-trattazzjoni tal-każ[20], huma jgħidu li huma saħansitra sidien komuni tal-mogħdija li minn fuqha għandhom jedd li jgħaddu. Din il-pretensjoni tibdel xi ftit in-natura tal-azzjoni mressqa minnhom minħabba li mhux normali li sid jippretendi l-eżistenza ta' servitu' fuq ħwejġu stess (il-fond dominanti), imma li l-ġid tiegħu jkun igawdi servitu' minn fuq ġid ta' ħaddieħor (il-fond serventi). Hija min-natura tal-azzjoni konfessorja li din titmexxa kontra s-sid tal-fond serventi[21];

Illi fid-dawl tar-riżultanzi li joħorġu mill-atti, il-Qorti ssibha ħaġa iebsa li tqis l-azzjoni attriċi bħala l-azzjoni konfessorja fis-sens proprju tagħha, u dan jingħad ukoll għaliex ma ntweriex li l-imħarrkin huma s-sidien tal-art li minnha kienet tgħaddi l-mogħdija pretiża mill-atturi u tal-binja li ttellgħet fuq dik l-art. Kemm hu hekk, l-imħarrkin infushom ma xehdu qatt li huma sidien ta' dik l-art, filwaqt li l-att nutarili li tressaq li jirrigwarda dik l-art jirreferi għall-kuntratt ta' *datio in solutum* li n-nannu tal-istess imħarrkin għamel ma' ġenituri tal-imħarrkin. Ma

[15] Dok " PBZ", f'paġġ. 213 – 223 tal-proċess
[16] Dik is-sentenza kienet konfermata mill-Qorti tal-Appell b'sentenza tas-26.6.2012, Dok "DC", f'paġġ. 332 – 345 tal-proċess
[17] Xhieda tal-atturi Paul Busuttil u Paul Żammit f'paġġ. 232 u 238 tal-proċess
[18] Dok "XX" f'paġġ. 47 sa 51 tal-proċess
[19] Rik Nru. 1689/06LFS, Dok "Ċ", f'paġġ. 20 sa 30 tal-proċess
[20] Ara Nota ta' Sottomissjonijiet f'paġ. 363 tal-proċess
[21] P.A. **31.3.1958** fil-kawża fl-ismijiet ***Żammit vs Borġ*** (Kollez. Vol: **XLII.ii.970**)

nġab l-ebda att nutarili ieħor li juri li l-imħarrkin kisbu l-proprjeta' tal-bini li ttella' fuq dik l-art mogħtija minn nannuhom Gejtu Ellul;

Illi l-atturi jistrieħu fuq il-kuntratt li bih l-awturi tagħhom fid-dritt kisbu l-ġid tagħhom mingħand Fredrick Gollcher f'April tal-1928. F'dak l-att jingħad espressament li l-art li huma kienu qegħdin jixtru kellha aċċessi minn mogħdijiet li jissemmew espressament fl-istess att. Jistrieħu wkoll fuq il-fatt li l-kuntratt ta' *datio in solutum* magħmul minn Gejtu Ellul f'Awwissu tal-1991 ukoll isemmi l-mogħdija, meta titfisser il-qatgħa ta' art li messet lil bintu Catherine Micallef, omm l-imħarrek Jesmond Micallef. Hemmhekk jingħad espressament li l-qatgħa art li missitha tmiss mil-lbiċ ma' sqaq bla isem. Eżami tal-pjanta mehmuża mal-imsemmi kuntratt turi li l-isqaq li jissemma jaqbel mal-mogħdija rivendikata mill-atturi;

Illi mill-provi mressqa, ma jidhirx li huwa kontestat li l-atturi huma tabilħaqq is-sidien tar-raba' miksub mill-awturi tagħhom fil-kuntratt ta' April tal-1928. L-imħarrkin ma jmieru l-ebda prova attriċi f'dan ir-rigward, u ma jidhirx li jmorru lil hinn mit-tressiq ta' eċċezzjonijiet fis-sens li jitolbu l-atturi jippruvaw l-interess tagħhom fil-kawża u t-titolu tagħhom fuq l-art mertu tal-każ. Il-Qorti jidhrilha li l-atturi seħħilhom jissodisfaw dawn l-elementi tal-azzjoni tagħhom;

Illi għalhekk, b'din l-affermazzjoni l-Qorti qiegħda tiddeċiedi dwar i**t-tieni eċċezzjonijiet preliminari** tal-imħarrkin;

Illi fir-**raba' eċċezzjoni preliminari**, l-imħarrkin iqajmu wkoll il-kwestjoni li l-atturi jridu juru li huma l-werrieta jew l-aventi kawża kollha ta' Francesco u Ġużeppi Żammit u ta' Emanuele Busuttil. Fi kliem ieħor, l-imħarrkin jeċepixxu n-nuqqas ta' litiskonsorzju u b'hekk ukoll jimplikaw li l-ġudizzju mhux sħiħ;

Illi ntwera li kull wieħed u waħda mill-atturi huwa b'xi mod imnissel mill-imsemmija xerrejja Żammit u Busuttil jew igawdi rabtiet magħhom jew min minnhom minħabba rabtiet ta' żwieġ, imma ma ntweriex li l-atturi huma l-werrieta kollha jew saħansitra li huma kollha werrieta. Min-natura tal-azzjoni, il-Qorti tifhem ukoll li mhux il-werrieta kollha kellhom interess li jmexxu b'kawża fuq mogħdija li minnha huma ma kienu jgawdu xejn jew li ma kellhomx sehem fiha jew fir-raba' li minnha tidħol għalih. Għall-kuntrarju, li kieku xi werrieta ddaħħlu fil-kawża għall-fatt biss li huma mnissla mill-awturi tagħhom, kienet titqajjem il-kwestjoni tan-nuqqas ta' interess ġuridiku tagħhom b'rabta mal-pretensjoni tal-jedd jew servitu' ta' mogħdija, li minnha jistgħu jibbenefikaw biss dawk li jinqdew biha;

Illi l-azzjoni mnedija mill-atturi hija waħda petitorja u, kif sewwa jissottomettu, tirrigwarda pretensjoni li ma titnissilx minn xi rabta kuntrattwali bejnhom u l-

imħarrkin. F'każ bħal dan, il-litiskonsorzju mhux wieħed neċessarju u l-liġi tistenna biss li min iressaq il-pretensjoni jkollu interess li jagħmel dan imqar jekk mhux kull min għandu interess ingħaqad miegħu ukoll;

Illi fid-dawl ta' din il-kunsiderazzjoni, il-Qorti ssib li r-raba' eċċezzjoni peliminari mhijiex mistħoqqa;

Illi bħalha jista' jingħad dwar il-**ħames eċċezzjoni** mqajma mill-imħarrkin li jitolbu li l-atturi għandhom jippruvaw li għadhom is-sidien tal-art li għall-benefiċċju tagħha huma jirreklamaw il-jedd ta' mogħdija u li ma ittrasferewhiex lil terzi. Jekk l-imħarrkin jallegaw li l-atturi ħalsu mill-art miksuba mill-awturi tagħhom fit-titolu jew minn xi biċċiet minnha, kien jaqa' fuqhom li jressqu provi f'dan is-sens. Minn dan kollu l-imħarrkin ma għamlu xejn. Lanqas ma merew ix-xhieda affermattiva mressqa minn uħud mill-atturi li tgħid li huma qraba u werrieta tal-awturi tagħhom jew li jgawdu mandat mingħandhom;

Illi għalhekk, lanqas il-ħames eċċezzjoni ma hija tajba u mhix se tintlaqa';

Illi għal dak li jirrigwarda l-**azzjoni attriċi fil-mertu** u l-**eċċezzjonijiet fil-mertu** dwarha, il-partijiet iffokaw fuq il-kwestjoni tal-eżistenza tal-mogħdija u tal-estent tagħha. L-imħarrkin, qajmu l-kwestjoni tat-telfien tal-jedd bin-nuqqas ta' użu tagħha għal medda ta' snin u wkoll bl-argument li l-jedd intilef minħabba li r-raba' ma baqax maqtugħ minn aċċess minn toroq pubbliċi;

Illi mill-provi mressqa sa mill-bidu tal-kawża, l-atturi bnew il-każ tagħhom fuq id-dikjarazzjoni magħmula fil-kuntratt ta' bejgħ tal-4 ta' April, 1928, li r-raba' mibjugħ lill-aħwa Ġużeppi u Francesco (Emanuele) Żammit u lil Emanuel Busuttil, awturi tal-atturi, kien aċċessibbli minn mogħdija. Mal-kuntratt innifsu hemm pjanta li turi b'mod ċar din il-mogħdija u li toħroġ minn estensjoni ta' Sqaq San Pawl. Intwera li matul il-medda tas-snin l-eżistenza tal-mogħdija ma tneħħietx, u kienet għadha tidher[22], ukoll jekk tqajmu dubji dwar jekk kenitx baqgħet tintuża. Meta wieħed jagħsar ix-xhieda tal-imħarrkin u l-linja difensjonali li ħadu, lanqas ma jidher li huma jmieru l-fatt tal-eżistenza tal-mogħdija. Jisħqu, madankollu, li l-atturi kienu telquha u ma baqgħux jużawha għal bosta snin għaliex bdew jidħlu għar-raba' tagħhom minn bnadi oħrajn;

Illi l-atturi ma jiċħdux il-fatt li, meta nfetħet triq ġdida (Triq il-Kuċċard) huma nqdew b'dik it-triq biex jidħlu għar-raba' "Tad-Dwieli" (li kien imqabbel lil uħud minnhom) biex jaċċedu għal banda oħra tar-raba' magħrufa bħala "Taż-Żebbuġa". B'dan il-mod, setgħu ittraskuraw l-użu tal-mogħdija mfassla sa mill-1928 għaliex id-daħla l-ġdida kienet ukoll tiffaċilita d-dħul fir-raba' ta' inġenji

[22] Xhieda tal-A.I.Ċ. David Farruġia f'paġġ. 102 – 4, 266 – 270 tal-proċess

u vetturi. Iżda ġara s-sidien tal-art "tad-Dwieli" fetħu kawża konta l-gabilott (l-attur Francis Busuttil) u l-Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri tar-Raba' laqa' t-talba tas-sidien tal-art u ordna t-tneħħija tal-imsemmi attur mir-raba'. B'riħet hekk, ir-raba' tal-atturi reġa' ġie bla aċċess għal triq pubblika jew minn band'oħra għajr mill-mogħdija mertu tal-każ;

Illi l-imħarrkin iqajmu eċċezzjoni li tgħid li l-jedd ta' mogħdija li jippretendu l-atturi ntilef minħabba l-preskrizzjoni skond l-artikolu 481 tal-Kodiċi Ċivili. Il-Qorti ma tqisx li din l-eċċezzjoni hija tajba. Minbarra l-fatt li jidher li l-mogħdija pretiża mill-atturi kienet stabbilita fil-kuntratt tal-kisba tal-ġid min-naħa tal-awturi tal-atturi, diġa' ngħad li l-imsemmija mogħdija ma kenitx servitu' maħluqa bis-saħħa tal-liġi, imma bil-fatt tal-bniedem (sewwasew il-kuntratt ta' xiri-u-bejgħ tal-4 ta' April, 1928)[23], imma hija jedd tagħhom ta' (kom)proprjeta'. Għalhekk, ma jidhirx li l-artikolu msemmi mill-imħarrkin jgħodd għall-każ. Lil hinn minn hekk, l-imħarrkin ma ressqux provi li juru li l-ebda wieħed mill-atturi ma nqeda bil-mogħdija għaż-żmien sħiħ mitlub mil-liġi, jiġifieri għal tletin (30) sena. Intwera l-kuntrarju, għaliex l-atturi ġabu provi li, sa mhux bosta snin qabel ma seħħew il-ġrajja li ġagħluhom jiftħu din il-kawża huma kienu għadhom jinqdew bil-mogħdija biex jidħlu għar-raba' tagħhom;

Illi dan iwassal ukoll għall-kunsiderazzjoni li l-fatt jekk ir-raba' tal-atturi kienx baqa' tabilħaqq wieħed magħluq u interkjuż minn kullimkien ma jistax ikun ta' għajnuna għall-każ tal-imħarrkin. Jekk inhu minnu li l-mogħdija kienet tinsab f'ġid tal-istess atturi u kienet inħalqet sewwasew biex tagħti aċċess għar-raba' mibjugħ lill-awturi tagħhom u biex ma jkunx meħtieġ li d-dħul isir minn fuq ġid ta' terzi, il-kwestjoni tal-interkjużura ma tibqax daqstant ta' siwi u ma jidhrix li tista' titħaddem ir-regola msemmija fl-artikolu 449 tal-Kodiċi Ċivili. F'kull każ, l-imħarrkin ma wrewx li huma jew l-awturi tagħhom qatt nedew proċeduri kontra l-atturi biex jitolbu li l-jedd ta' mogħdija gawdut mill-atturi jintemm sewwasew minħabba li kellhom dħul minn bnadi oħrajn għar-raba' tagħhom;

Illi fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Qorti ssib li l-atturi jgawdu mill-jedd ta' mogħdija għar-raba' tagħhom, kif imsemmi fil-kuntratt ta' xiri-u-bejgħ tal-4 ta' April, 1928 u kif jirriżulta mill-pjanta mehmuża bħala Dokument "B" mar-Rikors Maħluf u għalhekk l-ewwel talba attriċi jistħoqqilha tintlaqa' u sejra tintlaqa';

Illi dan iwassal għall-kunsiderazzjoni tal-effetti li jinħalqu bix-xogħlijiet magħmulin mill-imħarrkin u li bih ostakolaw l-imsemmija mogħdija. Dan jgħodd aktar u aktar meta wieħed iżomm quddiem għajnejh li mill-atti proċċeswali ħareġ li l-imsemmija mogħdija tagħmel parti minn ġid tal-atturi.

[23] Ara App. Ċiv. **10.12.1984** fil-kawża fl-ismijiet ***Garnisi vs Camilleri*** (Kollez. Vol: **LXVIII.ii.238**) u s-sentenzi li għalihom issir riferenza

F'dan il-każ, ix-xogħlijiet li l-imħarrkin jew min minnhom wettqu effettivament jikkostitwixxu teħid bla jedd ta' ġid tal-atturi;

Illi l-imħarrkin ma jiċħdux li saru x-xogħlijiet u li dawn ix-xogħlijiet jikkonsistu kemm f'taħmil ta' art li, f'biċċa minnha kienet tgħaddi l-mogħdija, imma aktar minn hekk fit-titligħ ta' bini bħala d-dar fejn joqogħdu l-istess imħarrkin;

Illi dan il-każ jippreżenta elementi partikolari u ta' interess għaliex jekk il-pretensjonijiet oriġinali tal-atturi kienu li kellhom jedd ta' mogħdija fuq il-fond servjenti (jiġifieri l-art li l-imħarrkin bnew fuqha), dan kien jimplika wkoll li x-xogħol ta' taħmil u l-bini li sar wara kien maħsub mill-imħarrkin li qiegħed isir fuq ħwejjeġ jew ġid li ma kienx tal-atturi. Madankollu, kif ingħad, mill-provi ħareġ li l-mogħdija kienet tagħmel parti mill-ġid tal-atturi nfushom, u għalhekk joħroġ li effettivament ix-xogħol li sar safejn laqat l-imsemmija mogħdija sar fuq ġid li huwa wkoll tal-atturi u jikkostitwixxi teħid ta' ġid l-atturi. Fit-tieni talba tagħhom, l-atturi qegħdin jitolbu t-tneħħija tax-xogħlijiet u kulma sar fil-mogħdija u li kollox jerġa' jitqiegħed kif kien qabel;

Illi f'dan il-każ wieħed irid jara jekk, f'dan ix-xenarju, l-imħarrkin jistgħux jistrieħu fuq il-jedd ta' aċċessjoni maħsub fl-artikolu 571 tal-Kodiċi Ċivili. Jixraq jingħad li huwa stabilit li jekk kemm-il darba, fil-kors ta' azzjoni ta' rivendika, jirriżulta li jeżistu l-elementi biex jitħaddem l-artikolu 571 tal-Kodiċi Ċivili, ma hemm xejn x'iżomm lill-Qorti milli tapplika l-imsemmi artikolu, mingħajr il-ħtieġa ta' eċċezzjoni speċifika f'dan is-sens[24];

Illi l-liġi tagħraf l-aċċessjoni bħala wieħed mill-modi kif wieħed jista' jikseb il-proprjeta' fuq xi ġid li jkun, sew mobbli kemm immobbli[25]. Fuq kollox, mhux bilfors li x-xogħol li bih jinkiseb ġid permezz tal-aċċessjoni jsir mis-sid tal-ġid li jkun qiegħed jingħaqad mal-ġid miksub, għaliex il-liġi tagħti li dan isir ukoll minn terz pussessur, ukoll jekk ma jkunx pussessur iżda biss detentur[26]. Dan kollu li hekk iseħħ jagħti lil sid il-ġid titolu tajjeb għall-finijiet tal-liġi, u dan aktar u aktar jekk is-sid li mingħandu jittieħed il-ġid bl-aċċessjoni ma jagħmel xejn biex iwaqqaf jew ireġġa' lura dak it-teħid;

Illi l-liġi tqis li bniedem jista' jieħu b'tiegħu il-pussess ta' ħaġa korporali li tista' tkun ta' ħaddieħor[27], u li, sakemm il-liġi ma tgħidx mod ieħor, jista' wkoll isir sid dik il-ħaġa[28]. Min-naħa l-oħra, dak li wieħed hekk jokkupa kif fuq ingħad, jista' jingħaqad ma' ġid li diġa' kien tiegħu, imqar jekk dan isir bix-xogħol tal-bniedem[29]. B'hekk l-okkupazzjoni tista' tinbidel ukoll f'jedd ta' aċċessjoni;

---

[24] App. Ċiv. **10.11.2008** fil-kawża fl-ismijiet ***Alex Spiteri et vs Joseph Sciberras et noe***
[25] Art. 560(2) tal-Kap 16
[26] Artt. 569 u 570 tal-Kap 16
[27] Art. 561(1) tal-Kap 16
[28] Art. 561(2) tal-Kap 16
[29] Art. 566 tal-Kap 16

Illi l-liġi tħalli wkoll li jekk fit-tlugħ ta' bini tiġi okkupata b'bona fidi biċċa mill-fond li jmiss ma' dak il-bini, u l-ġar ikun jaf li qiegħed isir dak il-bini u ma jagħmilx oppożizzjoni, l-art li tiġi hekk okkupata u l-bini li jsir fuqha jistgħu jiġu ddikjarati ta' proprjeta' ta' min bena, taħt l-obbligu li jħallas lil sid l-art il-valur tal-wiċċ li jkun okkupa, u li jagħmel tajjeb għal kull ħsara li tkun saret[30];

Illi minn dawn id-dispożizzjonijiet tal-liġi joħroġ li biex l-okkupazzjoni tinbidel f'jedd ta' aċċessjoni, jeħtieġ li jintwerew erba' ċirkostanzi, u jiġifieri (a) li l-okkupazzjoni tkun ta' ħaġa immobbli li tmiss mal-ġid ta' min ikun okkupaha; (b) li dik l-okkupazzjoni ssir fuq biċċa biss minn dak l-immobbli u mhux bit-teħid tal-ħaġa kollha kemm hi[31]; (ċ) li min ikun okkupa jagħmel dan b'bona fidi għaliex jaħseb tassew li l-bini jkun qiegħed jittella' fi ħwejġu stess u mhux fi ħwejjeġ ħaddieħor; u (d) l-ġar ikun jaf li qiegħed jittella' dak il-bini u ma jagħmel l-ebda oppożizzjoni hu u għaddej ix-xogħol[32]. Minħabba li dawn iċ-ċirkostanzi jikkostitwixxu eċċezzjoni għar-regola ewlenija miġbura fl-artikolu 321 tal-Kodiċi Ċivili, l-applikazzjoni tagħha għandha tingħata biss jekk kemm-il darba jikkonkorru ċ-ċirkostanzi kollha hawn fuq imsemmija, u t-tifsira mogħtija għalihom tkun waħda restrittiva;

Illi kemm hu hekk ingħad li *"Din id-disposizzjoni tal-Kodiċi Ċivili tagħna derivata mill-artiklu 463 tal-Kodiċi Sardo (li ġie mbagħad ripetut anke fil-Kodiċi Taljan tal-1865) tikkonsakra favur l-edilizju prinċipju ta' natura eċċezzjonali li min jikkostruwixxi fuq art li mhix tiegħu, jista' jottjeni, purke` jikkonkorru dati kundizzjonijiet, li l-art tiġi fil-proprjeta` tiegħu"*.[33] Huwa wkoll stabilit li, minkejja li jkunu japplikaw iċ-ċirkostanzi speċjali maħsubin fl-imsemmija dispożizzjonijiet, il-Qorti dejjem jibqagħlha d-diskrezzjoni jekk tapplikahomx jew le għall-każ[34];

Illi l-bona fidi hija element ewlieni biex jista' jingħata r-rimedju tal-għarfien tal-aċċessjoni[35]. F'dan il-każ, b'bona fidi wieħed jifhem li l-persuna li tkun qiegħda ttella' l-bini temmen b'raġun li m'għandha l-ebda ħsieb li tieħu b'tagħha ħwejjeġ li huma ta' ħaddieħor. Tali stat suġġettiv irid jintwera li jeżisti mill-bidu sat-tmiem tal-bini[36]. Minħabba li l-liġi tippreżumi l-bona fidi f'dak li għandu x'jaqsam mal-pussess[37], min jallega l-mala fidi jrid jipprova xilja bħal dik[38];

---

[30] Art. 571 tal-Kap 16
[31] P.A. RCP **31.10.2007** fil-kawża fl-ismijiet ***Mary Galea et vs Salvino sive Silvio Buttiġieġ pro et noe*** (konfermata f'dan l-aspett mill-Qorti tal-Appell fis-**26.3.2010**)
[32] App.Ċiv. **16.9.1994** fil-kawża fl-ismijiet ***Galea vs Farruġia*** (Kollez. Vol: **LXXVIII.ii.275**)
[33] App. Ċiv. **25.4.1975** fil-kawża fl-ismijiet ***Ġuże` Azzopardi vs Francis Baldacchino*** (mhix pubblikata)
[34] App. Ċiv. **1.7.2005** fil-kawża fl-ismijiet ***Paul Bellizzi vs Alfred Bartolo***
[35] App. Ċiv. **10.11.2008** fil-kawża fl-ismijiet ***Alex Spiteri et vs Joseph Sciberras et noe***
[36] P.A. PS **9.3.2005** fil-kawża fl-ismijiet ***Victor Manġion et vs Raphael Aquilina et*** (konfermata mill-Qorti tal-Appell fit-**30.4.2009**)
[37] Art. 532 tal-Kap 16
[38] P.A. PS **27.1.2003** fil-kawża fl-ismijiet ***Anġlu Montebello vs Ġorġ Mifsud***

Illi minbarra dan, jista' jingħad li l-bona fidi tikkonsisti fil-fehma sħiħa li persuna hija tassew[39], jew temmen li hija tassew[40], sid il-ħaġa li għandha f'idejha. Din il-fehma trid titqies minn kif iċ-ċirkostanzi kienu jidhru f'għajnejn il-persuna li ssejjaħ favuriha t-titolu. Kull dubju jew nuqqas ta' ċertezza f'persuna dwar il-pussess tagħha tal-ħaġa jitqies bħala ċ-ċaħda tal-bona fidi, bħalma daqstant ieħor jitqies nieqes mill-bona fidi min imissu raġonevolment jintebah miċ-ċirkostanzi li l-ħaġa li għandu f'idejh hija ta' ħaddieħor[41]. Min-naħa l-oħra, il-bona fidi hija preżunta sakemm ma jintweriex mod ieħor minn min jallega l-mala fidi[42];

Illi meta jitqiesu ċ-ċirkostanzi kollha tal-każ, il-Qorti tasal għall-fehma li meta saru x-xogħlijiet li bihom tneħħiet biċċa mill-mogħdija jew kienet imblukkata, naqas f'min kien qiegħed jagħmel dawk ix-xogħlijiet l-element tal-bona fidi. Jiġi għalhekk li jonqos wieħed mill-elementi kruċjali għat-tħaddim tal-jedd ta' aċċessjoni msemmi fl-artikolu 571 tal-Kodiċi;

Illi dan in-nuqqas ta' bona fidi joħroġ b'mod partikolari mil-fatt li l-atturi ippruvaw iżommu lill-imħarrkin milli jkomplu bix-xogħlijiet. Dan għamluh billi talbu u kisbu l-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni meta x-xogħol kien għadu jinbeda u ma kienx intemm. Mhux hekk biss: imma minn eżami tal-atti relattivi, jidher li l-Mandat ta' Inibizzjoni li kienu kisbu l-atturi kien ġie, fuq talba tal-imħarrkin, imħassar bil-ħruġ ta' Kontro-Mandat fit-12 ta' Jannar, 2007, fuq il-pretensjoni li l-atturi kienu naqsu li jmexxu bil-kawża fiż-żmien li tagħtihom il-liġi. Dan wassal lill-atturi biex kellhom jitolbu l-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni ieħor fl-istess jum;

Illi l-artikolu 571 jirreferi għall-oppożizzjoni li jagħmel sid ta' ġid li ħaddieħor jidħollu fih. Issa huwa xieraq jingħad ukoll li għall-finijiet tal-artikolu 571 tal-Kodiċi Ċivili, l-oppożizzjoni li jrid juri sid l-art li tkun itteħditlu minn ħaddieħor tista' ssir b'kull mod, ukoll jekk mhux b'att ġudizzjarju, imbasta tkun oppożizzjoni ċara li mhix ekwivoka jew li minnha nfisha turi l-inċertezza fil-moħħ ta' min jagħmel dik l-oppożizzjoni. F'dan il-każ il-Qorti ssib li dik l-oppożizzjoni kienet waħda inekwivoka u ċara biżżejjed biex titfa' lill-imħarrkin għassa f'dak li setgħu jagħmlu jew ikomplu jagħmlu. Iċ-ċirkostanzi tal-ħruġ tal-Kontro-Mandat fuq talba tal-imħarrkin iżżid titfa' dawl fuq l-animu tagħhom f'dawn iċ-ċirkostanzi;

Illi jekk il-bini jkun sar *in mala fede*, allura l-Qorti tista' tordna t-twaqqiegħ tiegħu. Dan anke jekk il-ġar ikun jaf li qed jittella' l-bini u ma jagħmilx

[39] P.A. **19.11.1935** fil-kawża fl-ismijiet ***Abela noe vs DeDomenico et*** (Kollez. Vol: **XXIX.ii.778**)
[40] App. Ċiv. **14.10.1966** fil-kawża fl-ismijiet ***Mizzi et vs Debono et*** (Kollez. Vol: **L.i.304**)
[41] App. Ċiv. **19.1.1983** fil-kawża fl-ismijiet ***Żammit vs Bonello*** (mhix pubblikata)
[42] Art. 532 tal-Kap 16 u App. Ċiv. **21.1.1977** fil-kawża fl-ismijiet ***Grima et vs Camilleri et*** (mhix pubblikata)

oppożizzjoni. Kemm hu hekk ingħad li "*Ġjaladarba ġiet raġġunta din il-konklużjoni allura japplika l-prinċipju illi "meta l-kostruttur ikun mhux in buona fede imma in mala fede, ma jistax jippretendi l-protezzjoni ta' ebda liġi għaliex japplika l-prinċipju l-ieħor li l-mala fede m'għandha bl-ebda mod tiġi protetta, anzi għandha tiġi ikkundannata – malitiis non est indulgendum' –* ***Joseph Schembri –vs- Kenneth Hugh u Maria Fatima miżżewġin Killian****, Appell Ċivili 1 ta' Ġunju 1993. Fl-istess direzzjoni s-sentenza reċensjuri wkoll tal-Qorti ta' l-Appell fil-kawża fl-ismijiet* ***John Abela et nomine –vs- John Cassar****, 20 ta' Marzu 2001*"[43];

Illi fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet li saru, il-Qorti tasal għall-fehma li t-**tieni talba** hija mistħoqqa u sejra tintlaqa' u li l-eċċezzjonijiet fil-mertu mqajma mill-imħarrkin meqjusa bħala mhux tajbin;

Illi t-**tielet talba** jmissha titntlaqa' wkoll għaliex hija konsegwenzjali għal ta' qabilha, tant li tiġi fis-seħħ jekk ma titwettaqx it-tieni talba saż-żmien mogħti;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi:

Tiċħad l-eċċezzjonijiet preliminari tal-imħarrkin billi mhux mistħoqqa fil-fatt u fid-dritt;

Tilqa' l-ewwel talba attriċi u ssib li l-atturi għandhom jedd ta' mogħdija minn fuq parti mill-art f'Ħal Safi li tagħmel parti minn qasam tal-kejl ta' sitt itmien, tliet sigħan u sitt kejliet (6T3S6K[44]) magħruf bħala "*Ta' Wara San Pawl*", jew "*Ta' Ħal Safi*, jew "*Tal-Ġnien*" u drabi oħra bħala "*Taż-Żebbuġa*", jew "*Tad-Dwieli*" jew "*Ta' Gollcher*", liema mogħdija tiżbokka fi Triq Salvu Cauchi u għandha wisgħa ta' madwar seba' piedi u tmien pulzieri (7'8") li jġibu madwar żewġ metri u erbgħa u tletin ċentimetri (2.34m) u li minnha jridu jgħaddu biex jidħlu fil-porzjonijiet ta' art mill-imsemmi qasam li jappartjenu lilhom, u dan kif muri bil-lewn aħmar fuq il-pjanta mehmuża bħala Dokument "B";

Tilqa' t-tieni talba attriċi, u tordna lill-imħarrkin flimkien u solidalment bejniethom biex fi żmien sittin (60) jum minn meta din is-sentenza tgħaddi f'ġudikat, jerġgħu jirreintegraw il-mogħdija msemmija fl-istat li kienet qabel ma nbdew ix-xogħlijiet u li tali reintegrazzjoni ssir taħt is-superviżjoni tal-perit Godwin Abela;

Għall-finijiet ta' din it-talba, l-imsemmi Perit għandu jressaq fl-atti ta' din il-kawża Nota li tfisser li jkunu saru x-xogħlijiet u li tindika jekk l-atturi ngħatawx l-użu kif kien tal-mogħdija mertu tal-każ;

---

[43] P.A. PS **31.01.2003** fil-kawża fl-ismijiet ***Oliver Aġius noe vs Joseph Gatt*** (mhix appellata)
[44] Li jġibu 7419.2 m^2

Tilqa' t-tielet talba attriċi tawtorizza lill-atturi sabiex, f'każ li l-imħarrkin jonqsu li jħarsu dak lilhom ordnat bis-saħħa ta' din is-sentenza, jagħmlu huma u bi spejjeż għall-istess imħarrkin u taħt is-superviżjoni tal-Perit Arkitett Godwin Abela, x-xogħlijiet meħtieġa biex jitreġġa' kollox għall-istat li kien qabel u biex l-mogħdija mertu ta' din il-kawża kienet imfixkla;

Tiċħad l-eċċezzjonijiet fil-mertu tal-imħarrkin billi mhux mistħoqqa fil-fatt u fid-dritt; u

Tordna li l-imħarrkin iħallsu l-**ispejjeż tal-kawża**, magħduda dawk marbuta mal-ħatra tal-perit tekniku li għandu jissorvelja x-xogħlijiet ta' ripristinu.

Moqrija

Onor. Joseph R. Micallef LL.D.,
Imħallef

31 ta' Ottubru, 2017

Marisa Bugeja
Deputat Reġistratur

31 ta' Ottubru, 2017